

10.6.2025

MML 149358/00 04 00/2025

Eduskunnan lakivaliokunnalle

LaV@eduskunta.fi

Asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi avioliittolain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Maanmittauslaitos kiittää mahdollisuudesta lausua otsikossa mainitusta hallituksen esityksestä HE 51/2025 vp.

Maanmittauslaitos on osallistunut työryhmässä lainmuutoshankkeen valmisteluun ja antanut työn edetessä lausuntoja asiaan liittyen. Maanmittauslaitoksen esittämät kannanotot asiassa on otettu hallituksen esitystä laadittaessa huomioon.

Maanmittauslaitos toimii valtakunnallisena kiinteistöjen muodostamiseen ja omistusoikeuksien rekisteröintiin erikoistuneena viranomaisena. Lisäksi uutena tehtäväkenttänä Maanmittauslaitoksella on huoneistotietojärjestelmä, jonka toimivuuteen nyt käsillä oleva lainsäädäntöhanke myös vaikuttaa merkittävästi.

Avio-oikeuteen liittyvien kysymysten selvittäminen on sekä kiinteistöjen lainhuudatussessa että huoneistojen omistusoikeuksien kirjaamisessa virallisrekisteriin resursseja ja oikeudellista osaamista edellyttävä tehtävä. Lisäksi avio-oikeutta on verrattu omistusoikeuteen pysyvyytensä puolesta. Kuten omistusoikeuden, ei liioin avio-oikeuden ole katsottu vanhenevan, toisin kuin esim. sopimuksiin perustuvat velat vanhenevat.

Avio-oikeuden toteutumiseen liittyy avioliiton päättyessä osituksen tekeminen. Käytännössä osituksia jää avioerotilanteissa ja joskus kuolemantapauksissakin tekemättä. Tästä aiheutuu haasteita myöhempiin kiinteistönluovutuksiin ja siten myös lainhuudatuksen ja huoneistojen omistusten kirjaamiseen. Maanmittauslaitoksessa on pyritty digitalisoimaan lainhuudatusprosessia ja myös ns. HTJ-kirjaamisia.

Tältä osin esillä oleva lainmuutos aviovarallisuus-oikeudessa on tervetullut. Säännösten selkeyttäminen yksilöiden oikeusturvaa ylimääräisesti järkyttämättä on tavoiteltavaa myös Maanmittauslaitoksen toiminnan kannalta.

Maanmittauslaitos kannattaa tehtyä lainmuutosesitystä. Se osaltaan edistää Maanmittauslaitoksen toiminnan tuottavuutta ja sujuvien prosessien ja palvelujen kehittämistä.

Maanmittausneuvos

Allekirjoitettu sähköisesti
Markku Markkula

TIEDOKSI

Maa- ja metsätalousministeriö